

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Разова спеціалізована вчена рада Національного університету «Одеська політехніка» Міністерства освіти і науки України, м. Одеса, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» на підставі прилюдного захисту дисертації «Державно-громадянське партнерство у сфері культури: теоретико-методологічний аспект» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» 18 грудня 2023 року.

Дружинін Сергій Сергійович, 1991 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2010 році Вінницьке училище культури і мистецтв ім. М. Д. Леонтовича за спеціальністю «музичне мистецтво»; у 2015 році закінчив Одеську національну музичну академію імені А. В. Нежданової за спеціальністю «музичне мистецтво» та здобув кваліфікацію артист оркестру, камерного ансамблю, викладач та отримав рівень спеціаліст; у 2019 році закінчив Одеський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» здобув кваліфікацію магістр публічного управління та адміністрування.

Працює адміністратором командування в Центрі військово-музичного мистецтва Військово-Морських Сил Збройних Сил України з червня 2023 р. до цього часу.

Дисертацію виконано у Національному університеті «Одеська політехніка», Міністерство освіти в науки України, м. Одеса.

Науковий керівник: Драгомирецька Наталія Михайлівна, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри соціально-гуманітарних наук Навчально-наукового інституту публічної служби та управління Національного університету «Одеська політехніка».

Здобувач має 11 наукових публікацій за темою дисертації. З них 1 стаття у виданні, проіндексованому у базі даних Web of Science; 2 - у наукових фахових виданнях України; 1 - у зарубіжному виданні.

1. Дружинін С.С. Концептуальні підходи щодо державно-громадянського партнерства в сфері культури. *Актуальні проблеми державного управління*. Вип. 3(84). 2021. С. 14-18. URL: <https://doi.org/10.35432/1993-8330appa3842021246227>

2. Дружинін С. Державно-громадянське партнерство у сфері культури: управлінські моделі світу. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. Вип. 1. 2022. С. 119-123 URL: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2022.1.18>

3. Gorai O., Ohar E., Snitsarchuk L, Polulyah R., Druzhynin S. Anti-crisis communications in legal discourse in terms of ensuring information security, *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*. VOL.22. Is. 7, July 2022. URL: <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.7.13>

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради:

1. Миколайчук М.М., доктор наук з державного управління, Національний університет «Одеська політехніка», професор кафедри публічного управління та регіоналістики Навчально-наукового інституту публічної служби та управління.

Без зауважень.

2. Матвєєнко І.В., кандидат наук з державного управління, Національний університет «Одеська політехніка», доцент кафедри місцевого самоврядування та розвитку територій Навчально-наукового інституту публічної служби та управління. Наголосила на високому рівні дисертаційного дослідження, актуальність обраної теми, наукову новизну одержаних результатів. Відзначила, що робота є самостійним науковим дослідженням та відповідає вимогам, які ставляться до такого виду робіт.

В межах дискусії висловилася щодо раніше висловлених зауважень:

1. У своїй роботі автор згадує (с.178) про Національну стратегію розвитку громадянського суспільства на період від 2021 до 2026 року. У цій стратегії зазначені концептуальні засади та перспективи розвитку громадянського суспільства в Україні. Проте, на нашу думку, у дисертації доцільно було більш детально розкрити зв'язок роботи з цією стратегією.

2. У наукових дослідження зарубіжних вчених виокремлено різні види партнерства, в яких взаємодія побудована за складними схемами. Так, у пункті 1.1. Теоретична база державно-громадянського партнерства у сфері культури (с.46), дисертант згадує про ці види партнерства у контексті залучення різних акторів, включаючи окремих громадян, громадські об'єднання, різні форми підприємництва, бізнес, публічні установи та релігійні громади. Серед іншого, автор також зазначає, що розвиток таких видів партнерств стає більш розширеним та комплексним у світі. На нашу думку, у дисертаційній роботі слід було б розширити дослідження у контексті взаємодії партнерів за схемами ЗР, 4Р та 5Р в рамках державно-громадянського партнерства у сфері культури.

3. Панченко Г.О., кандидат наук з державного управління, Національний університет «Одеська політехніка», доцент кафедри публічного управління та регіоналістики Навчально-наукового інституту публічної служби та управління. Позитивно оцінила та підтримала дисертаційне дослідження. Втім, зауважено, що:

1. Здійснюючи огляд теоретичних підходів до визначення концепту культури у рамках науки з публічного управління, автор робить висновок про те, що «важливо бути прозорим і знати про застосуваний підхід, оскільки обраний підхід впливає на наслідки, які, як стверджується, має культура» (ст. 63), але не зовсім зрозуміло, у якому контексті використано термін «прозорість», хто саме і яким чином може її забезпечити.

2. При аналізі основних принципів діяльності громадських об'єднань (ст. 171), на наш погляд, автору слід більш ретельніше підійти до систематизації та основних характеристик зазначених принципів.

3. Автором цілком переконливо доведено доцільність створення системи

координації в межах державно-громадянського партнерства на засадах багаторівневості, надано чітку характеристику кожному із чотирьох рівнів (ст. 285), але, на наш погляд, наукова робота посилилась би через уточнення запропонованої системи.

4. Лахиж М.І., доктор наук з державного управління, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», професор кафедри публічного управління, адміністрування та права.

Відзначив позитивні сторони дисертаційної роботи та висловив окремі зауваження та дискусійні положення:

1. Досліджуючи явище партнерства, автор у своїй дисертаційній роботі (с.41) вказує на те, що під час планування партнерства між майбутніми партнерами можуть виникати розбіжності у сприйнятті контексту, змісту та процесу існування партнерства майбутніми партнерами, а також на виокремлює проблему збереження балансу інтересів партнерів у процесі партнерства (с. 41).

Зважаючи на згадані вище проблеми, доцільним було б виокремити фактори що запобігають таким явищам задля стабільності партнерських відносин у контексті державно-громадянського партнерства у сфері культури.

2. У другому розділі дисертаційної роботи (с.79) автор, посилаючись на поняття «креативні індустрії», зазначає, що «коли основним виправданням державного фінансування культури стає дискурс прибутку, ми повинні усвідомлювати наступну маргіналізацію неспоживчих цінностей культури та інші аргументи, які досі легітимізували культуру як суспільне благо». Поняття «креативні індустрії» введене у законодавче поле України ЗУ «Про внесення змін до Закону України «Про культуру» щодо визначення поняття “креативні індустрії”» № 2458 – VIII від 19.06.2018 та визначає, що «креативні індустрії – види економічної діяльності, метою яких є створення доданої вартості і робочих місць через культурне (мистецьке) та/або креативне вираження, а їх продукти і послуги є результатом індивідуальної творчості».

З огляду на це, на нашу думку, варто окремо вказати на відмінності у напрямках економічної діяльності соціальних підприємств сфери культури, як одного із видів державно-громадянського партнерства та економічної діяльності сфери креативних індустрій.

3. Досліджуючи питання обмеження діяльності організацій громадянського суспільства у КНР (с. 91-92; 97; 105), Кувейті (с.145; 153) та ОАЕ (сс.162-163) автор вказує на чинники, які характерні для контролю над напрямками діяльності цих організацій.

На нашу думку, варто вказати застереження такого характеру, які можуть виникнути при впровадженні системи державно-громадянського партнерства у сфері культури в Україні, з огляду на правову та звичаєву традицію.

4. У висновках до дисертаційного дослідження (п. 9) автор зазначає про те, що для реалізації моделі державно-громадянського партнерства у сфері культури в Україні та створення соціальних підприємств, як однієї із форм державно-громадянського партнерства, слід ввести нові організаційно-правові форми. Проте, автор зазначає (с.264-265), що в Україні є підприємства, які де-факто створені та мають ознаки соціальних підприємств. На нашу думку,

потребує пояснення те, яким чином може бути унормовано перехідний період для таких підприємств.

5. Руденко О.М, доктор наук з державного управління, Національний університет «Чернігівська політехніка», завідувач кафедри менеджменту та адміністрування. Відзначила, що наукові положення, висновки і рекомендації, сформульовані в дисертації, відповідають вимогам до такого виду досліджень. Надала високу оцінку дисертаційному дослідженю.

Наголошено на певних дискусійних положеннях і окремих зауваженнях:

1. Досить широке проблемне поле заявленої тематики дослідження поставило автора перед вибором певних категорій та понять, які є базовими для розуміння комплексної моделі державно-громадянського партнерства у сфері культури. Так, зокрема, у роботі використовується кілька категорій – «державно-громадянське партнерство», «державно-приватне партнерство», «публічно-приватне партнерство», що передбачає їх розмежування на рівні критеріальних характеристик, перш за все, соціально-економічної ефективності та суспільних цінностей. Проте, чіткого виокремлення та обґрунтування власне в теоретико-методологічному контексті не наведено, відтак, схематичне представлення відмінності даних понять у теоретичній площині лише підсилило б авторську позицію. Також запропоноване автором власне тлумачення державно-громадянського партнерства у сфері культури, на мою думку, є дещо редукованим, з огляду на позицію дисертанта щодо визначальної ролі системи цінностей. Власне, у самій роботі ідея соціальних цінностей, які покладені в основу успішних моделей партнерства, є їх запорукою, сприяє досягненню спільних цілей і одночасно виступає ціллю ефективного партнерства фактично претендує на новизну в контексті заявленої проблематики.

2. Запропонований у роботі досить ґрутовний аналіз законодавства та практичного досвіду запровадження державно-громадянського партнерства зарубіжних країн, зокрема, щодо формалізації громадянського сектору та створення організацій громадянського суспільства, разом з тим, потребує доопрацювання в частині обґрунтування вибору країн, для аналізу законодавчої бази; розкриття інституційного забезпечення та його функціоналу щодо розвитку системи державно-громадянського партнерства у сфері культури запропонованих країн; конкретизації окремих положень та напрямів імплементації, а також хоча б схематичного окреслення механізмів імовірної адаптації законодавства до сучасних реалій України.

3. Досліджуючи загалом соціальне підприємництво, як одну з форм державно-громадянського партнерства, автор послуговується поняттями соціальної та економічної ефективності, при цьому надаючи пріоритетне значення власне соціальній складовій відносно факторів, функцій, інституцій, у тому числі, щодо соціальних ризиків, соціального капіталу, соціальної підтримки і в цілому – ринку культурних товарів і послуг. Таке постулювання базової ідеї дослідження є цілком слушним, разом з тим, розглядаючи державно-громадянське партнерство як модель, що забезпечує більш високу суспільну ефективність з орієнтацією на економічні цінності, фінансову

ефективність соціально-економічне покращення тощо, автору слід було б у роботі деталізувати відмінність щодо оцінювання соціальної та економічної ефективності в процесі діяльності соціальних підприємств, а також обґрунтувати комплексність їх використання з урахуванням ситуативної пріоритетності.

4. У роботі наголошено на доцільноті створення системи горизонтальної та вертикальної координації між державними установами щодо прийняття комплексної законодавчої бази для соціальних підприємств з метою визначення їх відповідальності та в цілому – формування і провадження політики. Проте, відсутність власне моделі координації у графічному вигляді утруднює її цілісне сприйняття щодо особливостей встановлення процесів взаємодії.

Результати
відкритого голосування:

«За»	<u>«5 » (п'ять)</u>	членів ради,
«Проти»	<u>«немає»</u>	членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Дружиніну Сергію Сергійовичу ступінь доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Голова спеціалізованої
разової вченої ради

Микола МИКОЛАЙЧУК